

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tdo/33/2015
Identifikačné číslo spisu: 5712010666
Dátum vydania rozhodnutia: 27.07.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Daniel Hudák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:5712010666.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Petra Hatalu na neverejnom zasadnutí konanom 27. júla 2015 v Bratislave, v trestnej veci obvineného F. O. a spol., pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. a iné, o dovolaní obvineného F. O. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3To 50/2014, z 29. januára 2015 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného F. O. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Martin, sp. zn. 3T 80/2012, z 21. októbra 2013 bol obvinený F. O. st. v bode 1/ rozsudku uznaný vinným z prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák. a zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák., v bode 2/ boli obvinení F. O. st. a F. O. ml. uznaní vinnými z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., obvinený F. O. ml. aj podľa § 149 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výroku prvostupňového rozsudku.

Okresný súd uložil obvinenému F. O. st. podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného na výkon uloženého úhrnného trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. súd obvinenému F. O., nar. XX. U. XXXX uložil trest zákazu činnosti nadobudnúť vlastníctvo, držať, nosiť a používať strelné zbrane a strelivo akéhokoľvek druhu vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obom obvineným povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému F. F., nar. XX. C. XXXX v N., trvale bytom Q., ul. P. č. XXXX/X škodu vo výške 4 117,14 € (slovom štyritisícstosedemnáť eur a štrnásť eurocentov) z titulu vyhotovenia pomníku,

zaplatenie výkopových prác a smútočného obradu.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd poškodeného F. F., nar. XX. C. XXXX v N., trvale bytom Q., ul. P. č. XXXX/X so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti prvostupňovému rozsudku podali odvolania obvinení F. O. st., F. O. ml. a okresný prokurátor v Martine.

Krajský súd v Žiline na neverejnom zasadnutí konanom 29. januára 2015 uznesením, sp. zn. 3To 50/2014, podľa § 319 Tr. por. odvolania obvinených F. O. st., F. O. ml. a okresného prokurátora zamietol.

Proti druhostupňovému rozhodnutiu podal 14. apríla 2015 dovolanie obvinený F. O. st. z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že dovolací dôvod je naplnený preto, že Krajský súd v Žiline konal na verejnom zasadnutí 29. januára 2015 bez prítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Obvinený 28. januára 2015 podal na Krajský súd v Žiline ospravedlnenie so žiadosťou o odročenie pojednávania, nakoľko chcel byť prítomný na verejnom zasadnutí. Spolu so žiadosťou doložil potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti. Vykonanie verejného zasadnutia bez prítomnosti obvineného nebolo zákonné a je v rozpore s čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky. Vykonaním verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného bolo obvinenému znemožnené, aby sa na verejnom zasadnutí ústne vyjadril a podrobne vysvetlil dôvody odvolania.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v ustanovení § 358 Tr. por. v neprospech obvineného, aby zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3To 50/2015, z 29. januára 2015 a prikázal krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby sa zaoberal možnosťou prerušenia výkonu trestu odňatia slobody u obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1, veta prvá Tr. por., keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto aj bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Z pripojeného spisového materiálu mal Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že vec na Krajský súd v Žiline na rozhodnutie o odvolaniach obvinených a okresného prokurátora v Martine napadla 14. apríla 2014. Vo veci bol vytýčený termín konania verejného zasadnutia na 21. augusta 2014. Verejné zasadnutie bolo odročené a vo veci bol vytýčený nový termín konania verejného zasadnutia na 2. októbra 2014. Obvinený sa ospravedlnil, verejné zasadnutie bolo opätovne odročené a predseda senátu dopytom u ošetrojúceho lekára zisťoval zdravotný stav obvineného a aj skutočnosť, či jeho zdravotný stav mu umožňuje účasť na verejnom zasadnutí. Z vyjadrenia lekára mal predseda senátu preukázané, že jeho zdravotný stav mu umožňuje zúčastniť sa na verejnom zasadnutí. S poukazom na vyjadrenie

ošetrojúceho lekára bol vo veci vytýčený termín konania verejného zasadnutia na 29. januára 2015. 28. januára 2015 zaslal obvinený na krajský súd nové ospravedlnenie s tým, že práceneschopnosť u neho trvá a žiada odročiť verejné zasadnutie s tým, že sa chce verejného zasadnutia zúčastniť osobne. Krajský súd vyhlásil na verejnom zasadnutí uznesenie, že verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného F. O. st. a vyhlásil uznesenie, ktorým odvolania obvinených F. O. st., F. O. ml. a okresného prokurátora v Martine zamietol.

Prítomnosť na verejnom zasadnutí upravuje ust. § 293 Tr. por.

Podľa § 293 ods. 3 Tr. por. verejné zasadnutie sa koná za prítomnosti obvineného.

Podľa § 293 ods. 4 Tr. por. verejné zasadnutie sa môže vykonať v neprítomnosti obvineného, ak nie je možné doručiť mu predvolanie na verejné zasadnutie a z toho dôvodu ustanovený obhajca bol o verejnom zasadnutí riadne upovedomený.

Podľa § 293 ods. 5 Tr. por. verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5.

Podľa § 293 ods. 6 Tr. por. verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného nemožno konať, ak je obvinený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov.

Podľa § 293 ods. 7 Tr. por. ustanovenie odseku 6 sa nepoužije, ak sa obvinený odmietol zúčastniť verejného zasadnutia alebo výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti.

Podľa § 293 ods. 8 Tr. por. ak obvinený hodnoverným spôsobom ospravedlní svoju neúčast' na verejnom zasadnutí a súčasne písomne požiada súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti, súd odročí verejné zasadnutie a určí deň, čas a miesto ďalšieho verejného zasadnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri rozhodovaní o dovolaní musel skúmať, či prejednaním veci odvolacím súdom bez prítomnosti obvineného nedošlo k porušeniu jeho ústavne garantovaného práva na prejednanie vecí v jeho prítomnosti v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv garantovaných čl. 6 ods. 1, 3 Dohovoru. Právo obvineného osobne sa zúčastniť konania pred súdom je totiž i v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva považované za základný prvok práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Preto konaním verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného nesmie byť súdne konanie ako celok dotknuté v takej miere a takým spôsobom, aby bolo pozbavené podstatných rysov a štandardov spravodlivého procesu.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva by sa mal vnútroštátny súd riadne presvedčiť, či zdravotný stav účastníka konania mu umožňuje sa konania súdu účinne zúčastniť, prípadne by mal prijať určité opatrenia, aby bol handicap dotyčného kompenzovaný (pozri rozsudok Pylnev proti Rusku z 9. februára 2010, č. 3038/03, oddiel 3; Liebreich proti Nemecku z 8. januára 2008, č. 30443/03).

Osobná prítomnosť obvineného v odvolacom konaní nie je až taká dôležitá ako v prvostupňovom konaní. Ak však má odvolací súd preskúmať vec z hľadiska skutkového a právneho stavu a celkovo posúdiť otázku viny a neviny, nemôže rozhodnúť o tejto otázke bez priameho posúdenia dôkazov, ktoré poskytne osobne obvinený na účely preukázania toho, že nespáchal skutok zakladajúci trestný čin (pozri rozsudok Dondarini proti San Marínu zo 6. júla 2004, § 27; Sibgatullin proti Rusku z 23. apríla 2009, č. 32165/02, § 36).

Z konštatovaného vyplýva, že súd nie je sám oprávnený posudzovať zdravotnú spôsobilosť obvineného zúčastniť sa verejného zasadnutia.

Odvolací súd si v prípade rozhodovania o tom, že bude konať verejné zasadnutie o riadnom opravnom prostriedku bez prítomnosti obvineného, ktorý požiadal o odročenie verejného zasadnutia zo zdravotných dôvodov, musí zadovážiť jednoznačné lekárske správy o jeho zdravotnom stave.

Krajský súd v konaní postupoval v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, platnou judikatúrou ESĽP, súdnou praxou, keď si vyžiadal vyjadrenie ošetrojúceho lekára k tomu, či obvinený je schopný aj napriek tomu, že je práceneschopný zúčastniť sa verejného zasadnutia. Po kladnom stanovisku ošetrojúceho lekára vo veci vytýčil termín konania verejného zasadnutia, na ktorom konal v neprítomnosti obvineného, pretože mal na to splnené všetky zákonné podmienky a vo veci rozhodol. Konaním druhostupňového súdu nedošlo k porušeniu práv obvineného garantovaným čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1, 3 Dohovoru.

S poukazom na konštatované skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.